

Simulatiespel

In het boek worden in paragraaf 27.8 rollenspel en simulatiespel beschreven. De nadruk in de beschrijving in het boek ligt op het rollenspel. Daarom wordt als aanvulling daarop, in de volgende tekst nadrukkelijk ingegaan op het simulatiespel.

1. Wat is een simulatiespel?

Met een simulatiespel wordt geen computersimulatie bedoeld, maar een interactief spel dat zich afspeelt in face-to-face situatie.

Het is een ervaringsgerichte werkvorm om deelnemers verhoudingen, structuren, systemen, mechanismen of processen zelf te (laten) ervaren. In een simulatiespel (Duits: Planspiel) wordt een maatschappelijke werkelijkheid nagebootst. Het gaat in een simulatiespel meestal om de competitie of communicatie tussen verschillende groepen met verschillende belangen.

In PAO kan een simulatiespel worden gebruikt om de uitgangssituatie, actuele situaties en toekomstige situaties inzichtelijk te maken of uit te proberen.

In een simulatiespel wordt gewerkt met een duidelijk vaste structuur. met. De spelers nemen op basis van duidelijke regels of procedures beslissingen die gevolgen hebben voor de verschillende onderdelen van het systeem waarbinnen ze in de alsof situatie functioneren.

Voor zover er in het simulatiespel personen optreden gaat het doorgaans over de sociale positie of de functie die ze innemen. Het gaat dus niet zoals in een rollenspel over het omgaan met mensen (interpersoonlijke interactie) maar om het ervaren van een maatschappelijke situatie.

Meestal wordt een simulatiespel in meerdere rondes gespeeld, waarbij er een voortdurende terugkoppeling is van de beslissingen die de groep genomen heeft. Het eindresultaat van een ronde vormt de begin situatie van een volgende ronde en daardoor worden de spelers geconfronteerd met de gevolgen van hun eigen beslissingen in de vorige rondes.

2. Simulatiespel versus rollenspel

Simulatiespel en rollenspel hebben met elkaar gemeen dat het in beide spelen gaat om "alsof situaties" uit de PAO praktijk te spelen.

Een belangrijk verschilpunt werd reeds eerder in deze tekst genoemd. In een rollenspel gaat het over het omgaan met mensen (interpersoonlijke

interactie), in een simulatiespel om het ervaren en omgaan met en binnen maatschappelijke structuren of subsystemen.

Enkele andere verschilpunten tussen simulatiespel en rollenspel zijn de volgende:

1. In een rollenspel is de maatschappelijke situatie een gegeven.
In een simulatiespel is de maatschappelijke situatie problematisch en onderdeel van de interacties tussen groepen mensen.
2. In een rollenspel is de rol genuanceerd en gecompliceerd, maar niet strak gestructureerd.
In een simulatiespel daarentegen is de rol, c.q. functie strak voorgeschreven of gedefinieerd.
3. In een rollenspel gaat het om individuele gevoelens en persoonlijk functioneren.
In een simulatiespel gaat het om de structurele bepaaldheid van functioneel individueel handelen en handelen in en tussen de groep(en).